Celibat jest jedną z najbardziej charakterystycznych dyscyplin Kościoła katolickiego, szczególnie w obrządku łacińskim, a jednocześnie jedną z najbardziej dyskutowanych we współczesnym świecie. Wiele osób zadaje sobie pytanie: dlaczego księża i osoby konsekrowane ślubują celibat? Czy to tylko zasada narzucona przez Kościół, czy ma głębsze znaczenie? W tym artykule przeanalizujemy teologiczne, duchowe i duszpasterskie znaczenie celibatu, jego aktualność oraz to, jak jego zrozumienie może oświecić życie każdego chrześcijanina.

1. Czym jest celibat konsekrowany?

Celibat konsekrowany to świadoma decyzja o rezygnacji z małżeństwa i życia seksualnego z miłości do Boga i w służbie Jego Królestwu. Nie chodzi tu jedynie o „nieżenienie się" lub „niewychodzenie za mąż", ale o dar przeżywany w głębokim wymiarze duchowym i misyjnym. Dyscyplina ta jest przestrzegana przede wszystkim w kapłaństwie Kościoła łacińskiego oraz w życiu konsekrowanym mężczyzn i kobiet, którzy oddają się całkowicie Bogu.

Kodeks Prawa Kanonicznego wyraża to jasno:

> *„Duchowni są zobowiązani do zachowania doskonałej i wieczystej wstrzemięźliwości ze względu na Królestwo Niebieskie, a więc są zobowiązani do celibatu, który jest szczególnym darem Boga, dzięki któremu święci szafarze mogą łatwiej przylgnąć do Chrystusa sercem niepodzielnym i swobodniej oddać się służbie Bogu i ludziom." (KPK 277 §1)*

2. Biblijne podstawy celibatu

Celibat nie jest wymysłem Kościoła, ale ma głębokie korzenie w Piśmie Świętym. Już w Starym Testamencie można dostrzec preferencję dla czystości u tych, którzy byli poświęceni służbie Bożej, jak np. nazirejczycy (Sędziów 13,5). Jednak to w Nowym Testamencie Jezus wyraźnie wprowadza tę praktykę:

> *„Są bowiem niezdatni do małżeństwa, którzy z łona matki takimi się urodzili; są też niezdatni do małżeństwa, którzy przez ludzi zostali do tego przymuszeni; są wreszcie tacy, którzy dla Królestwa Niebieskiego sami zostali bezżenni. Kto może pojąć, niech pojmuje!” (Mt 19,12)*

Święty Paweł również wychwala celibat jako stan życia, który pozwala na większe oddanie się Bogu:

> *„Ten, kto nie wstąpił w związek małżeński, troszczy się o sprawy Pana, o to, jak by się Jemu podobać. Ten zaś, kto wstąpił w związek małżeński, troszczy się o sprawy świata, o to, jak by się podobać żonie, i doznaje rozterki.” (1 Kor 7,32-34)*

Celibat nie jest więc jedynie normą kościelną, ale ewangelicznym wezwaniem do życia w całkowitym poświęceniu się Bogu.

3. Celibat kapłański: przymus czy powołanie?

Często można usłyszeć, że celibat kapłański to „przymus” narzucony przez Kościół. W rzeczywistości celibat jest dobrowolnym wyborem w ramach większego powołania. W Kościele łacińskim kapłaństwo jest nierozerwalnie związane z celibatem (KPK 1579-1580), ale nikt nie jest zmuszany do przyjęcia święceń. Jest to dar przyjmowany z radością jako wyraz radykalnej miłości do Boga i Jego ludu.

Kapłani nie rezygnują z małżeństwa, ponieważ gardzą rodziną czy seksualnością. Przeciwnie, celibat jest świadectwem, że życie doczesne nie jest rzeczywistością ostateczną, lecz że zostaliśmy stworzeni dla Królestwa Bożego. Jak nauczał sam Chrystus, w życiu wiecznym „ani się żenić nie będą, ani za mąż wychodzić” (Mt 22,30). Kapłani i osoby konsekrowane już na ziemi żyją tą przyszłą rzeczywistością.

4. Celibat a jego duchowa płodność

Jednym z wielkich mitów na temat celibatu jest to, że prowadzi on do samotnego i jałowego życia. Prawda jest jednak taka, że celibat jest niezwykle płodny, choć w inny sposób niż małżeństwo.

Kapłani i osoby konsekrowane są powołani do bycia duchowymi ojcami i matkami dla niezliczonych dusz. Przez swoje życie oddane Bogu odzwierciedlają miłość Chrystusa, który nie poślubił żadnej kobiety na ziemi, ponieważ Jego Oblubienicą jest Kościół (Ef 5,25-27). Ich miłość nie jest ograniczona do jednej osoby, ale otwarta na wszystkich, w sposób bezinteresowny i całkowity.

5. Celibat we współczesnym świecie: czy jest nadal aktualny?

W społeczeństwie przesyconym seksem, w którym miłość często redukuje się do wymiaru fizycznego, celibat jest proroczym świadectwem, że miłość wykracza daleko poza przyjemność i pożądanie. W świecie, w którym relacje są często naznaczone egoizmem i powierzchownością, celibat ukazuje, że możliwe jest życie miłością całkowitą dla rzeczywistości większej niż doczesność.

Dziś bardziej niż kiedykolwiek potrzebujemy świadków czystej i bezinteresownej miłości, ludzi, którzy przeżywają celibat z radością, pokazując, że szczęście nie zależy od związku romantycznego, ale od komunii z Bogiem.

6. Czego celibat uczy każdego chrześcijanina?

Celibat nie jest przeznaczony wyłącznie dla kapłanów i osób konsekrowanych, ale niesie przesłanie dla wszystkich chrześcijan. Przypomina nam, że prawdziwa miłość zawsze wiąże się z darem z siebie i ofiarą, że czystość (przeżywana zgodnie z własnym stanem życia) jest cenną cnotą i że naszym ostatecznym celem nie jest życie doczesne, ale wieczna jedność z Bogiem.

Także osoby żyjące w małżeństwie mogą uczyć się od celibatu, pamiętając, że ich związek małżeński powinien być darem całkowitym, wiernym i bezinteresownym. A młodzi ludzie mogą dostrzec w kapłanach i osobach konsekrowanych wzór, jak można przeżywać miłość w pełni, nawet bez założenia rodziny.

Zakończenie: Celibat jako znak Królestwa Bożego

Celibat nie jest ciężarem, ale darem, sposobem na życie już na ziemi tym, czym będziemy w niebie. Daleki od bycia przeszkodą, jest drogą wolności i radykalnej miłości. Jezus go praktykował, apostołowie go przyjęli, a Kościół nadal go proponuje jako jasne świadectwo Królestwa Niebieskiego.

Chociaż nie wszyscy są do niego powołani, każdy może nauczyć się z niego czegoś ważnego: że tylko w Bogu znajdziemy pełne i ostateczne szczęście. Niech Pan obdarzy nas otwartym sercem, abyśmy potrafili zrozumieć i docenić ten wspaniały dar, który przez wieki ubogaca Kościół.